

اثر عصاره آبی - الکی برگ کاهوی ایرانی بر درد در موش سوری نر

بهنام حشمتیان¹ - سینا نصری² - جعفر اصغری مهرآباد³ - فرهاد محمودی فر⁴

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به عوارض جانبی داروهای شیمیایی و گرانی آنها، امروزه توجه زیادی به گیاهان دارویی می شود. هدف از مطالعه حاضر بررسی اثر ضددردی عصاره آبی - الکی برگ گیاه کاهوی ایرانی در آزمون پس کشیدن دم و تست فرمالین در موش می باشد.

روش تحقیق: در این مطالعه تجربی اثر ضد دردی عصاره آبی - الکی برگ کاهو در موش سوری نر با دوزهای 85، 165، 330، 660 و 1300 میلی گرم بر کیلوگرم مورد بررسی قرار گرفت. تزریقات به صورت داخل صفاقی انجام شد. در گروه شاهد از محلول نرمال سالین و در گروه کنترل مثبت از مورفین (1 mg/kg) استفاده گردید. برای تعیین مکانیزم های احتمالی اثر پیش درمانی با نالوکسان (1 mg/kg) به صورت داخل صفاقی نیز مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: با توجه به نتایج این پژوهش عصاره آبی - الکی برگ گیاه کاهو در دوزهای 165، 330، 660 و 1300 میلی گرم بر کیلوگرم اثر ضددردی معنی داری در آزمون پس کشیدن دم در موش ها دارد. دوزهای 660 و 1300 میلی گرم بر کیلوگرم بیشترین اثر مهاري را ایجاد نمودند ($p < 0/01$). در فاز اول تست فرمالین دوزهای 660 و 1300 میلی گرم بر کیلوگرم دارای حداکثر اثر ضد دردی بوده و قادر به مهار فاز اول درد بوده اند که در این میان دوز 660 میلی گرم بر کیلوگرم بیشترین اثر ضد دردی را ایجاد نموده است. در فاز دوم دوزهای 330، 660 و 1300 میلی گرم بر کیلوگرم باعث کاهش معنی دار زمان لیسیدن شدند ($p < 0/001$). نالوکسان اثر ضد دردی عصاره آبی - الکی کاهوی ایرانی را مهار کرد. **نتیجه گیری:** پژوهش حاضر تأثیر ضد دردی قابل توجه گیاه کاهوی ایرانی را نشان داده و استفاده از آن را در طب سنتی تأیید می کند. به علاوه، به نظر می رسد یکی از مکانیزم های احتمالی تأثیر عصاره، مسیرهای ایبوئیدی باشد.

کلید واژه ها: آزمون پس کشیدن دم؛ تست فرمالین؛ ضددردی؛ کاهوی ایرانی؛ موش سوری نر

افق دانش؛ فصلنامه ی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گنبد (دوره ی 16؛ شماره ی 2؛ تابستان سال 1389)

پذیرش: 1389/3/4

اصلاح نهایی: 1389/1/19

دریافت: 1388/6/22

1- استادیار، گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

2- نویسنده ی مسؤول؛ استادیار، گروه زیست شناسی، دانشکده ی علوم، دانشگاه پیام نور مرکز تهران

آدرس: تهران - خیابان استاد نجات اللہی - خیابان فلاح پور - دانشگاه پیام نور مرکز تهران - مجتمع علوم پایه و کشاورزی

تلفن: 021-88913475 نمابر: 021-88807580 پست الکترونیک: s_nasri@yahoo.com

3- کارشناس ارشد، گروه زیست شناسی، دانشکده ی علوم، دانشگاه پیام نور مرکز تهران

4- استادیار، گروه فارماکولوژی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه